

הוסף ע"י כולל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.il

חולין דף י.

בדק סכין ושחט בה, ואחר שחיטתו בדקה ומצאה פגומה, מה דין הבהמה?

כשלא שיבר בה עצמות	כששבר בסכין עצמות קודם בדיקתה	לרב הונא
פסולה	פסולה	לרב חסדא
להוה אמינא : פסולה ¹ למסקנא בעמי ב' : כשרה ²	כשרה	

אשה שחפפה ראשה והדיחה את גופה וטבלה, ואח"כ התעסקה במיני החוצצים ונמצא עליה מאותו המין, ואין ברי לה שלא היה עליה קודם טבילה, האם עלתה טבילתה? [תוד"ה עד].

לענין להטור לבעלה	לענין טהרות	לתי א' וג' בתוס' ³
עלתה לה טבילה	עלתה לה טבילה	לתי ב' בתוס' ⁴
עלתה לה טבילה	לא עלתה לה טבילה	

חולין דף י:

שחט כמה בהמות בסכין בדוקה, ולא שיבר אח"כ עצמות, ונמצאה הסכין פגומה, מה הדין?

לביאור הראשון בגמ' ולרב כהנא	לאיבעית אימא בגמ'	אליבא דרב הונא
כל הבהמות כולל הראשונה פסולות ⁵	כולן כשרות ⁷	אליבא דרב חסדא
הראשונה כשרה והשאר פסולות ⁶		

¹ מבואר בגמ' בתחילה שטעמו של רב חסדא משום דאין ספק מוציא מידי ודאי, ועצם הוא ודאי פוגם ועור רק ספק. וא"כ לטעם זה דין רב חסדא הוא רק אם שיבר בה עצמות.

² לקמן בעמ' ב' אמרינן "והילכתא כוותיה דרב חסדא בשיבר בה עצם", ומשמע שרב חסדא מתיר אפי' בלא שיבר בה עצמות. אלא שא"כ קשה במאי איפגמא שלא בעור, ותירצה הגמ' שיתכן שנפגמה בעצם המפרקת, שהיא פוגמת אחר שנשחטו הסימנים ולכן כשרה.

³ הנה הוקשה לתוס', למה בסוגיין לא חילקו בין אם חפפה סמוך לטבילה (באותה עונה) ללא חפפה, דבהא בנדה (דף סו:): אמרינן דאם חפפה כשטבלה אינה צריכה לחזור לחוף ולטבול. ותירצו דהתם מיירי בנמצא בראשה שהוא מקום החפיפה שיש חובה לחוף, וכאן מיירי בנמצא בגופה ואין חיוב להדיח הגוף אף שכן המנהג, ולכך לא פסיק ליה למנקט ולחלק בין הדיחה גופה ללא. ובתירוץ השלישי חילקו שכאן מיירי בכהנים שאין דרכם לחוף ולהדיח גופם קודם טבילה כיון שטובלים תדיר, ולכך לא הזכיר לחילוק בין אם נמצא אחר חפיפה או לא. ולפי שני תירוצים אלו, אם באמת חפפה והדיחה קודם, אין חילוק בין לבעלה או לטהרות - בשניהם עלתה לה טבילה.

⁴ בתיי זה חידש ר"ת לחלק בין נדה לטהרות, ואמר שכל מה שמועלת חפיפה והדחה הוא רק לבעלה ולא לטהרות, ולטהרות צריך שיהיה ברי לה.

⁵ דרב הונא חושש שמא נפגם הסכין כבר בעור, וא"כ חשש זה ישנו מהראשונה, ולכך כולם פסולות.

⁶ רב חסדא מיקל, משום ד"אימא בעצם דמפרקת איפגים", וא"כ י"ל שהראשונה כשרה כיון שנשחטה בכשרות קודם שהגיע למפרקת, אולם מהשניה ואילך יש לחוש שמא כבר נפגם במפרקת הראשונה, וכן ס"ל לרב כהנא אם נאמר שס"ל לרב חסדא, [דרב כהנא מצריך בדיקה בין אחת לאחת, ואם נאמר שכולם כשרות למה לבדוק, ורק אם יש לומר שנפגם במפרקת של האי כבר, יש צורך בבדיקה בשביל להתיר ה'].

⁷ דיש לתלות לקולא ולומר שלא נפגם במפרקת של ראשונה אלא באחרונה. ובתוס' לעיל (בסוף ד"ה סכין) כתבו סברא בזה, דבאחרונה שיודע שאינו צריך לשחוט יותר, הוא פחות מקפיד שלא לפגוע במפרקת, משא"כ בראשונה הוא מקפיד ונוהר. ולכך אם מצאנו שנפגמה אנחנו תולים שנפגמה מהמפרקת האחרונה.